

sztrikt szerződés értelmezést s kétségtelen a felek szerződéses akarata, hogy a társaság kényszerű felszámolását el akarták kerülni és meglehet bocsátani a feleknek azt a feledékenységet, hogy nem beszéltek az egyik tag bekövetkező elmebetegségről. Az ilyesmiről nem szívesen beszélnek és ez alapon nem is gondolnak rá, de az is bizonyos, hogy a felek szándékától tökéletesen idegen az, hogy csupán az önkéntes kilépés esetére kontemplálták a társaság fennmaradását, de elmebetegség esetére nem.

A német elmélet és gyakorlat egyaránt sokszor említi, hogy mindenik fél viseli a saját „személyi érdekszférájában” beálló változások veszélyét.

Ennek figyelembevételével az elmebetegség jogkövetkezése egyenlősítendő lett volna az önkéntes kilépéssel. Arról nem is beszélünk, hogy objektív érdek a fentiek szerint az üzlet fenntartása és a liquidációval feltétlenül beálló különféle kár megelőzése. *B. S.*

Valorizáció és késedelem. Ismételtén szóvátettük, hogy a Kuria gyakorlatában még mindig erősen él a valorizációnak a késedelemre való ráépítése. Reá mutatunk arra is, hogy ez az elvi álláspont kényszerűen az igazságérzetet ki nem elégítő megoldásokra juttat. Dr. Schuster Rudolf az gyvédi körben tartott előadásában igen világos okfejtéssel tört lándzsát azon felfogás mellett, hogy a valorizáció nem a késedelem járuléka, hanem a leromlott értékű pénz egyensúlyozása és hogy a pénzromlás bekövetkezése igen sokszor nincs összefüggésben a késedelemmel, mert a pénzromlás bekövetkezhetett a lejárat előtt épügy, mint a lejárat után. Ugyanezen gondolatmenetet propagálta különböző cikkeiben dr. Blau György is.

A kir. Kuria P. I. 5441/1924. számú határozatával most teljes elvi tisztasággal és szabatos fogalmazással ugyanezen álláspontra helyezkedett. Az indokolás vonatkozó részét az alábbiakban közöljük:

„Az értékátszámításhoz való jogigény a papírpénz értékének a háborus viszonyok következtében beállott leromlásában találja jogalapját. A valorizálás lényege nem kártérítés. Az által a hitelező a jelenlegi viszonyok között mennyiségileg nagyobb összeghez jut ugyan, rendszerint azonban csak azt az értéket kapja meg, vagy annál is kevesebbet kap, ami őt a pénz időközi leromlása nélkül eredetileg megilletné. Ennélfogva a valorizálásnak nem előfeltétele az adós vétkeessége vagy késedelme, mert a pénz értékének leromlása rendszerint nincs ezekkel összefüggésben. Miért is az adós vétkeessége, vagy késedelme, éppen úgy, mint a hitelező mulasztása csak az átértékelés mérvére van és lehet kihatással.

Kívánatos volna, ha a Kuria valorizálási gyakorlatában ez az új és igazságos álláspon, amely a késedelemnek is bizonyos jophatást tulajdonít ugyancsak dr. Schuster fejtegetései értelmében, de a nélkül, hogy a késedelmet tenné meg a valorizáció előfeltételül — érvényesülne. A Reichsgericht egyébként hasonló kijelentéseket tett. *B. S.*

A követelés megítélésének jogereje és az utólag támasztott valorizáció. Birói gyakorlatunk szerint a közkereseti társaság ellen jogerősen megítélt követelésnek későbbben az egyik tag ellen való perbeli érvényesítésénél a tag védekezése a személyes viszonyaiból való körülményekre van korlátozva. és nem teheti a tag vitássá magának a követelésnek fennállását. (Lásd: C. 1415/1904. Grecsák: Uj Döntvénytár Keresk. jog I. k. 230. l.) Helyes-e ezen elv teljes szigorúságu következetessége, ezt ez